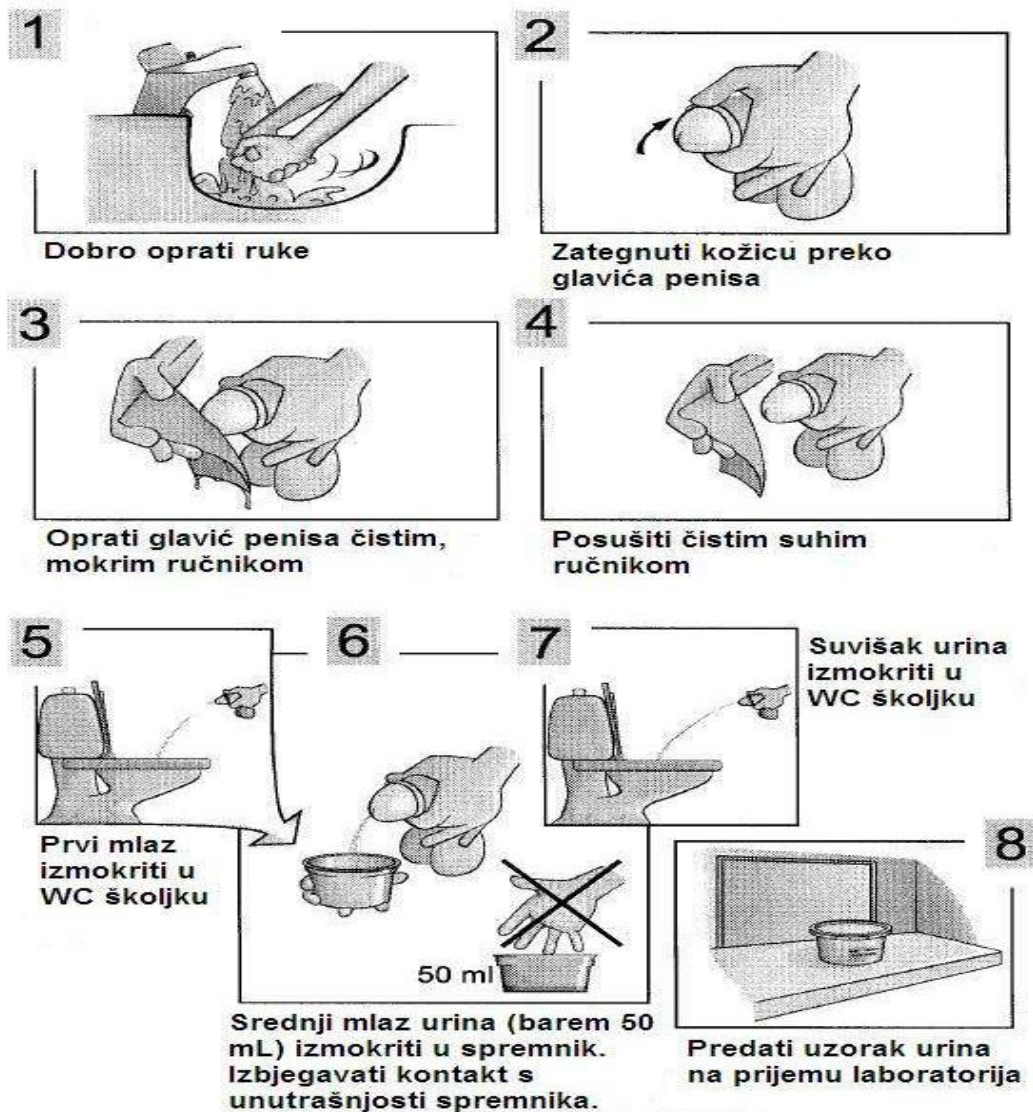

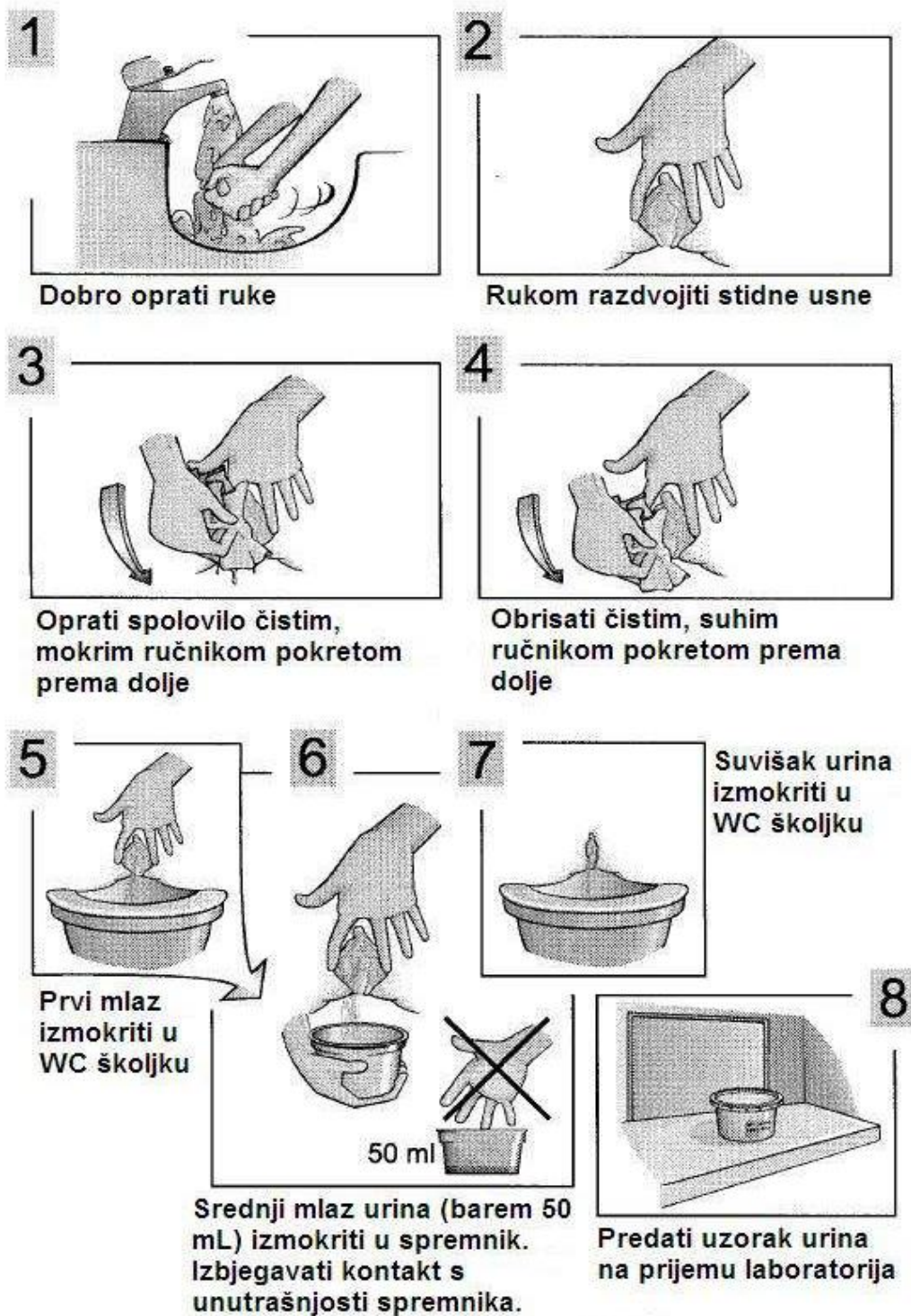
PRIPREMA ZA LABORATORIJSKE PRETRAGE MOKRAĆE

Opće upute za pripremu

Slika 1. Upute za prikupljanje srednjeg mlaza mokraće za muškarce¹

¹ Prilagođeno prema: Kouri T, Fogazzi G, Gant V, Hallander H, Hofmann W, Guder WG. European urinalysis guidelines. ECLM -European Urinalysis Group: Scand J Clin Lab Invest 2000;60(Suppl 231):1-96.

Slika 2. Upute za prikupljanje srednjeg mlaza mokraće za žene²

² Prilagođeno prema: Kouri T, Fogazzi G, Gant V, Hallander H, Hofmann W, Guder WG. European urinalysis guidelines. ECLM -European Urinalysis Group: Scand J Clin Lab Invest 2000;60(Suppl 231):1-96.

1. Upute za pravilno prikupljanje 24-satne mokraće

24-satnu mokraću potrebno je prikupiti kada Vaš liječnik zatraži određivanje sljedećih parametara u dnevnoj mokraći (24 satnoj mokraći): ukupnih proteina, albumina, kreatinina, ureje, urata (mokraćne kiseline), elektrolita (kalcija, fosfora, magnezija, natrija, kalija, klorida) klirensa kreatinina, klirensa ureje.

24-satnu mokraću potrebno je sakupiti u suhe i čiste boce (dobro isprane vodovodnom vodom, bez tragova deterdženta).

Postupak sakupljanja mokraće

- **Prvi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja, zabilježite točno vrijeme, a taj uzorak mokraće bacite. Nakon toga cjelokupnu količinu mokraće koju izmokrite tijekom dana i noći, sakupite u čiste boce.

- **Drugi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja u isto vrijeme koje ste zabilježili prethodni dan, a taj uzorak mokraće pridodate sakupljenoj mokraći od prethodnog dana.

Napomene:

- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće pijte uobičajene količine tekućine (vode) – ne morate piti više nego obično niti se suzdržavati od unosa tekućine.
- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće bocu je potrebno čuvati na hladnom mjestu, npr. u hladnjaku.
- Kako bi Vam bilo lakše prikupiti uzorke mokraće, mokriti možete u suhe i čiste posude te pažljivo prelići mokraću u boce za sakupljanje. Ukoliko se određena količina prolije, tada trebate iznova početi s prikupljanjem 24-satne mokraće.
- Potrebno je prikupiti **cjelokupnu količinu mokraće tijekom 24 sata**, ništa se ne smije baciti!
- Za vrijeme prikupljanja mokraće nije dopušteno uzimati kavu i alkohol.
- Nakon završetka prikupljanja mokraće, cjelokupnu količinu 24-satne mokraće trebate isti dan dostaviti na prijam laboratorija ili u polikliničku jedinicu laboratorija, što možete učiniti svakog radnog dana od 07.00 do 09.30 sati.

2. Upute za uzimanje uzorka mokraće za analizu sredstava ovisnosti

Za pretragu se koristi slučajni uzorak mokraće. Kod prijema uzoraka provjerava se podudarnost osobnih podataka (ime, prezime i godina rođenja) na uputnici i osobnoj iskaznici. Ukoliko se podatci ne podudaraju, uzorak mokraće se ne prihvaća.

Za analizu mokraće na sredstva ovisnosti ne primaju se donijeti uzorci, ukoliko nisu uzeti u drugoj zdravstvenoj ustanovi, pod nadzorom medicinskog osoblja i dostavljeni od strane ovlaštenog osoblja. Prilikom prijema uzoraka mokraće koji su uzeti u našem laboratoriju, radi izbjegavanja moguće manipulacije uzorkom, osoblje laboratorija provjerava temperaturu mokraće. Ukoliko je uzorak hladniji od tjelesne temperature, takav se uzorak ne zaprima.

3. Upute za prikupljanje 24 satne mokraće za pretragu porfirina

Postupak prikupljanja mokraće isti je kao i postupak prikupljanja 24 satne mokraće s napomenom da je tijekom sakupljanja potrebno **mokraću zaštititi od svjetla omatanjem posuda (boca) crnim papirom ili aluminijskom folijom.**

24-satnu mokraću potrebno je sakupiti u suhe i čiste boce (dobro isprane vodovodnom vodom, bez tragova deterdženta).

Postupak sakupljanja mokraće

- **Prvi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja, zabilježite točno vrijeme, a taj uzorak mokraće bacite. Nakon toga cjelokupnu količinu mokraće koju izmokrite tijekom dana i noći, sakupite u čiste boce.

- **Drugi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja u isto vrijeme koje ste zabilježili prethodni dan, a taj uzorak mokraće pridodate sakupljenoj mokraći od prethodnog dana.

Napomene:

- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće pijte uobičajene količine tekućine (vode) – ne morate piti više nego obično niti se suzdržavati od unosa tekućine.
- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće bocu je potrebno čuvati na hladnom mjestu, npr. u hladnjaku.
- Kako bi Vam bilo lakše prikupiti uzorke mokraće, mokriti možete u suhe i čiste posude te pažljivo preliti mokraću u boce za sakupljanje. Ukoliko se određena količina prolije, tada trebate iznova početi s prikupljanjem 24-satne mokraće.
- Potrebno je prikupiti **cjelokupnu količinu mokraće tijekom 24 sata**, ništa se ne smije baciti!
- Za vrijeme prikupljanja mokraće nije dopušteno uzimati kavu i alkohol.
- Nakon završetka prikupljanja mokraće, cjelokupnu količinu 24-satne mokraće trebate isti dan dostaviti na prijam laboratorija ili u polikliničku jedinicu laboratorija, što možete učiniti svakog radnog dana od 07.00 do 09.30 sati.

4. Upute za pravilno prikupljanje 24-satne mokraće za određivanje 5-HIAA

24-satnu mokraću potrebno je sakupiti u suhe i čiste tamne boce s dodatkom konzervansa (6M HCl), koje možete podići na prijemu Odjela za medicinsko biokemijsku djelatnost, svakog radnog dana od 7 do 15 sati.

Postupak sakupljanja mokraće

- **Prvi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja, zabilježite točno vrijeme, a taj uzorak mokraće bacite. Nakon toga cjelokupnu količinu mokraće koju izmokrite tijekom dana i noći, sakupite u čiste boce.

- **Drugi dan:**

Pomokrite se ujutro nakon ustajanja u isto vrijeme koje ste zabilježili prethodni dan, a taj uzorak mokraće pridodate sakupljenoj mokraći od prethodnog dana.

Napomene:

- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće pijte uobičajene količine tekućine (vode) – ne morate piti više nego obično niti se suzdržavati od unosa tekućine.
- Za vrijeme prikupljanja 24-satne mokraće bocu je potrebno čuvati na hladnom mjestu, npr. u hladnjaku.
- Kako bi Vam bilo lakše prikupiti uzorke mokraće, mokriti možete u suhe i čiste posude te pažljivo preliti mokraću u boce za sakupljanje. Ukoliko se određena količina prolije, tada trebate iznova početi s prikupljanjem 24-satne mokraće.
- Potrebno je prikupiti **cjelokupnu količinu mokraće tijekom 24 sata**, ništa se ne smije baciti!
- Za vrijeme prikupljanja mokraće nije dopušteno uzimati kavu i alkohol.
- Nakon završetka prikupljanja mokraće, cjelokupnu količinu 24-satne mokraće trebate isti dan dostaviti na prijam laboratorija ili u polikliničku jedinicu laboratorija, što možete učiniti svakog radnog dana od 07.00 do 09.30 sati.
- Ako je vrijednost 5-HIAA bila povišena, u dogovoru s liječnikom može se ponoviti testiranje. Tada je potrebno opet sakupiti 24-satnu mokraću prema navedenim uputama, ali ovoga puta nekoliko dana prije nego što počnete prikupljati uzorak, kao i za vrijeme prikupljanja uzorka, iz prehrane izbacite sljedeće namirnice: orašaste plodove, avokado, ananas, banane, rajčice, patlidžan, šljive, kavu i čokoladu.